

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10.10.2005

Číslo: Ročník 15 (2005), Číslo 3

Sekce: Okénko do světa

Název článku: Postřehy z polských knihoven - Valbřich

Autor: Marie Sobotková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=606>

Postřehy z polských knihoven - Valbřich

Marie Sobotková

Město Valbřich (Wałbrzych) v jihozápadním Polsku je dosažitelné autem za necelých 30 minut z hraničního přechodu Meziměstí-Starostín v České republice. Valbřich je územně rozlehlé sídlo se 140 000 obyvateli. Byl významným střediskem důlního a hutnického průmyslu, který je ale v současné době utlumován, což přináší problémy s nezaměstnaností. V okolí je vyhledávané turistické místo - zámek Książ.

Knihovnu najdeme velmi lehce. Na pěkně upraveném hlavním náměstí je jednou z nejpozoruhodnějších budov čp. 9, kde od roku 1993 sídlí Okresní a městská knihovna, známá pod názvem „Biblioteka pod Atlantami“ (podle postav čtyř atlantů na fasádě domu). Fond knihovny tvoří 165 000 svazků knih, 140 titulů odebíraných časopisů, 40 000 speciálních dokumentů (z toho je 13 000 audiovizuálních). Uživatel knihovny získá informace z tradičních lístkových katalogů nebo z katalogu elektronického. Automatizovaný systém je používán při registraci čtenářů a výpůjček, v tvorbě vlastních bibliografických a faktografickýchází dat a také při zabezpečení fondu před ztrátami.

Knihovna poskytuje své služby v následujících odděleních: půjčovna pro dospělé, knihovna pro děti, knihovna pro mládež, studovna, čítárna časopisů, regionální pracoviště, fonotéka, oddělení pro nevidomé a bibliograficko-informační úsek.

Knihovna pro děti je určena dětem do 9 let; kromě knížek a časopisů pro tuto věkovou kategorii zde jsou k dispozici stolní hry, různé skládačky, kostky a drobné hračky. Konají se výtvarné a literární soutěže, umělecká vystoupení - recitace, maňáskové divadlo. Knihovna pro mládež je pro čtenáře ve věku 10-15 let, ve volném výběru tak přibyla ve větší míře literatura naučná, historická, sci fi a také tzv. školní četba. Zde jsou organizovány knihovnické lekce, soutěže a vycházky.

Regionální pracoviště zpřístupňuje dokumenty týkající se Dolního Slezska s důrazem na Valbřich, území okresu a bývalého vojvodství. Jde o knihy, časopisy, mapy, fotografie, pohlednice, videokazety, plakáty, katalogy, programy aj. Vše pouze prezenčně. K dispozici jsou počítače s internetem.

Fonotéka má klasické gramofonové desky, CD, magnetofonové kazety, videokazety a filmy na DVD. Desky, CD a kazety se půjčují mimo knihovnu na 7 dní, čtenáři platí kauci. V oddělení lze využít 4 poslechová místa a 2 místa ke sledování filmových dokumentů.

Knihovna pro nevidomé pracuje s tzv. mluvenými knihami (23 000 exemplářů). Převažuje beletrie polských autorů, zastoupena je i školní četba a pohádky.

Všemi odděleními knihovny prolíná jako samozřejmá součást činnosti informační a bibliografická služba. Specializovaný úsek zpracovává tematické rešerše pro uživatele, kalendária výročí a událostí a bibliografickou kartotéku článků z tisku.

Výpůjční doba je ve všech odděleních (mimo úsek pro nevidomé) v pondělí až pátek od 9 do 18 hodin a v sobotu od 9 do 15 hodin. Také obě oddělení pro dětské čtenáře jsou přístupná denně už od 9 hodin.

Knihovna připravuje široké spektrum dalších kulturních akcí. V Galerii knihy a v galerii Atrium jsou to výstavy věnované autorům a jejich dílu, grafice, fotografii, umění knižní vazby a typografie. V době naší návštěvy jsme měli možnost zhlédnout skutečně pozoruhodnou výstavu ze soukromé sbírky pod názvem „Slabikáře z celého světa“. Vystaveno bylo na 200 slabikářů z evropského, asijského, afrického a amerického kontinentu. V Galerii knihy právě končila výstava věnovaná Karlu Čapkovi, nejen jeho dílu, ale také fotografiím a kresbám (ve spolupráci s Památníkem bratří Čapků v Malých Svatoňovicích).

Okresní a městská knihovna ve Valbřichu v čele s ředitelem Cezarym Kasiborským řeší také nelehké otázky finančního zabezpečení činnosti. Za nezbytné považuje získávání dalších zdrojů. Podobně jako náš projekt Česká knihovna podporuje doplňování knihoven novými knihami také polské ministerstvo kultury v rámci programu Národní strategie rozvoje kultury. V loňském roce knihovna využila dotaci na celoroční ekologicky zaměřený program „Naše země, náš region“. Také letos bylo zpracováno a podáno už 13 projektů.

Kolegové z Valbřichu se aktivně zúčastnili setkání českých a polských knihoven, které se uskutečnilo 10. listopadu 2004 v Náchodě. Zástupci českých knihoven (Studijní a vědecké knihovny, Knihovny města Hradce Králové a Městské knihovny Náchod) byli pozváni 19. května do Valbřichu na zasedání sdružení pro regionální bibliografii v rámci profesního Spolku polských knihovníků. S referátem vystoupil Mgr. Jan Pěta, ředitel Knihovny města Hradce Králové. Proběhlo další přátelské setkání a výměna zkušeností z knihovnické práce. Byly dohodnuty studijní exkurze na obou stranách hranice.

Vzájemné kontakty pokračují.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>